

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

ABA/ J.nr. 226-858

Dato: 20. december 2004

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 23. november 2004 følger hermed – i 5 eksemplarer – socialministerens svar på spørgsmål nr. 26 (SOU Alm. del).

Spørgsmål nr. 26:

Ministeren bedes, med udgangspunkt i nedenstående eksempel, redegøre for, hvilke muligheder de offentlige myndigheder har for at gribe ind over for voksne børns vanrøgt af deres forældre?

Eksempel: En ældre bor i ældrebolig og børnene har påtaget sig ansvaret for at sørge for, at den ældre har mad i køleskabet, får tøj, lommepege osv. Børnene forvalter således den ældres pension, men uden at sørge for, at den ældre har det nødvendige. Når hjemmehjælpen kommer for at forberede mad, er der næsten intet i køleskabet. Ligesom den ældre aldrig har "lommepege" og således heller ikke kan betale andre for at købe ind. Den ældre er ikke umyndiggjort, men tør ikke gribe ind over for børnenes forvaltning af hans pension. Det kan være svært for ældre at stille spørgsmål ved deres egne børns motiver. Det kan også handle om overhovedet at få besøg.

Svar:

Spørgsmålet om lovregulering vedr. forhold indenfor hjemmets fire vægge vil altid bero på en afvejning af på den ene side respekten for privatlivets fred, herunder individets ret til selv at tilrettelægge sit eget liv, og på den anden side hensynet til at kunne beskytte borgerne mod overgreb, vanrøgt m.v.. Den sociale lovgivning afspejler disse hensyn.

I medfør af Lov om Social Service har kommunen en generel pligt til at tilbyde rådgivning og støtte til forebyggelse af sociale problemer og for at hjælpe borgeren over øjeblikkelige vanskeligheder, således at borgeren sættes i stand til at løse opståede problemer ved egen hjælp. Kommunen skal i forbindelse med denne rådgivning være opmærksom på, om borgeren har behov for anden hjælp efter denne eller anden lovgivning. Kommunen har

endvidere en pligt til at være opmærksom på, om der er behov for at bede Statsamtet om at beskikke en værge efter værgemålsloven.

I forhold til det anførte eksempel kan der desuden peges på muligheden for at pensionisten kan indgå en frivillig aftale med kommunen om administration af pensionen.

En sådan frivillig aftale kan fx anvendes i tilfælde, hvor pensionisten er i stand til at handle fornuftsmæssigt og træffe de nødvendige valg, men alligevel af forskellige årsager ikke mener sig i stand til eller kan klare de praktiske opgaver, der er forbundet med at varetage de økonomiske dispositioner, som fx at hæve penge, betale regninger m.v.

Kommunen har efter lov om social pension også mulighed for at træffe afgørelse om administration af pensionen (efter lovens § 36). Sådanne afgørelser kan træffes, hvis pensionisten ikke er umyndiggjort eller under nogen anden form for værgemål, men hvor det skønnes, at pensionisten ikke er i stand til at administrere pensionen efter dens formål. Indtægter ved siden af pensionen kan ikke administreres efter denne regel. Bestemmelsen bør administreres med varsomhed, og der bør tages vidtgående hensyn til den enkelte pensionists ønsker og behov.

Når der er truffet beslutning om, på hvilken måde pensionen skal udbetales, kan den månedlige pension fx administreres således, at kommunen sørger for betaling af rimelige faste udgifter og udbetaler beløb til pensionisten til personlige fornødheder.

Endelig mener jeg, at der påhviler os alle et ansvar for at gribe ind ved mistanke om, at der sker overgreb på svage og hjælpeløse personer. Det må i den enkelte konkrete situation vurderes, om der er tale om forhold af en sådan grovhed, at der er behov for politianmeldelse.

Eva Kjer Hansen

/Charlotte Markussen